Esp.	Ebazpena		Eragindako Administrazioak		Kontzeptua
10/2008	R7/2009	2009/04/03	Estatuko Administrazioa	Arabako Foru Aldundia	Hidrokarburoen gaineko zerga. Bio-erregaiei dagokien gastu fiskala

R7/2009 ebazpena

10/2008 espedientea

Vitoria-Gasteizen, 2009ko apirilaren 3an

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Ituneko Arbitraje Batzordeak, Carlos Palao Taboada batzordeburuak eta Isaac Merino Jara eta Fernando de la Hucha Celador batzordekideek osaturikoak, hau

ERABAKI DU

Estatuko Administrazioak Arabako Foru Aldundiaren kontra aurkeztu duen auziaren gainean, hau da, administrazio horietan lehenengoak bigarrenari (Erakundea) sozietateak (IFK: ANNNNNNN) Hidrokarburoei buruzko Legearen kuotan egindako kenkari jakin batzuen zati bat itzul diezaion eskatu diola-eta sortu den auziaren gainean. Izan ere, Arbitraje Batzordean izapidetu da auzi hori, 10/2008 zenbakiko espedientean.

I. AURREKARIAK

1.- Auzia Zerga Administrazioko Estatuko Agentziak (AEAT) aurkeztu zuen, 2007ko azaroaren 27ko idazkiaren bidez, eta 2008ko apirilaren 4an sartu zen Arbitraje Batzorde honen sarrera erregistroan. Hona hemen, laburbilduta, idazki horretan azaldutako auziaren aurrekariak:

(Erakundea)k (aurrerantzean (Erakundea)) hala Estatuko Administrazioari nola lurralde historikoetako administrazioei eta Nafarroako Foru Komunitateari

Esp.	Ebazpena		Eragindako Administrazioak		Kontzeptua
10/2008	R7/2009	2009/04/03	Estatuko Administrazioa	Arabako Foru Aldundia	Hidrokarburoen gaineko zerga. Bio-erregaiei dagokien gastu fiskala

aurkeztu eta ordaindu izan dizkie lurralde bakoitzean sortutako Hidrokarburoen gaineko Zergaren aitorpen-likidazioak.

2007ko martxoaren 28an, AEATeko Ikuskaritzak eta (Erakundea)k bi akta izenpetu zituzten, eta horien bidez onespena eman zioten Hidrokarburoen gaineko Zergaren 2003 eta 2004. ekitaldietako likidazioari. Aurkezpen idazkiari erantsi zaizkio akta horien kopiak. Ikuskatze lanen helburua hauxe zen: "Egiaztatzea ondo ote dauden enpresak bioetanola dela-eta 564 autolikidazio ereduetan egindako kenkariak, hau da, Hidrokarburoen Fabrikazioaren gaineko Zerga Bereziaren sarrerari buruzkoetan egindakoak, [Zerga Bereziei buruzko abenduaren 28ko 38/1992 Legearen 50.1. artikuluko 1. Tarifako] 1.2.2 epigrafeak berunik gabeko gasolinei buruz dioena kontuan hartuta".

Ikuskaritzaren akta horietan adierazten denez, (2. Erakundea)k, (3. Erakundea)k eta (4. erakundea)k Iberiar Penintsulan dituzten petrolio findegiak Zerga Bereziei buruzko 38/1992 Legeak (ZBL) 51.3 a) artikuluan xedatzen duen salbuespenari lotu zitzaizkion ekitaldi horietan (2003 eta 2004). Ekitaldi horietan indarrean zegoen testuaren arabera (abenduaren 30eko 53/2002 Legeak 7. artikuluko 6. eta 7. idatz zatietan ezarritakoa), salbuespen hori nekazaritzako produktuetatik edo NC 2207.20 kodean zehaztutako landare jatorrikoetatik (bioetanola) abiatuta ekoitzitako alkohol etilikoa fabrikatu edo inportatuz gero zen aplikatzekoa, hala bere hartan erabili nola kimikoki eraldatu ondoren erabili, erregaitarako izanez gero, zuzenean edo ohiko erregaiekin nahasita, gutxiago kutsatzen duten produktuen garapen teknologikorako proiektu aitzindarien eremuan.

Aurkeztutako idatzian, aktetan erabilitako ia hitz berberekin azaltzen da salbuespenaren funtzionamendua: Petrolio findegiek etanol ia desnaturalizatua jasotzen dute, salbuespen araubidean; ondoren, ETBE (Etil Tertio Butil Eter) bihurtzen dute, eta 95 oktanoko berunik gabeko gasolinari eransten diote, ZBLaren 50. artikuluan 1.2.2 epigraferako ezarritako zergaren tasarekin kargatuta; (Erakundea)ren zerga gordailutik ateratzean sortzen da karga hori.

Esp.	Ebazpena		Eragindako Administrazioak		Kontzeptua
10/2008	R7/2009	2009/04/03	Estatuko Administrazioa	Arabako Foru Aldundia	Hidrokarburoen gaineko zerga. Bio-erregaiei dagokien gastu fiskala

Findegietako ikuskatzaileek ikusonetsitako etanolaren hartze agiriak (Erakundea)ri igortzen zaizkio, enpresa horrek, zergaren subjektu pasiboa den aldetik, 95 oktanoko berunik gabeko gasolinak duen etanol bolumenari dagozkion kuotak ken ditzan 564 ereduan. Hala, eskubidearen titularrei itzultzen zaizkie kuota horiek.

Bestalde, aktetan adierazten da 2003ko eta 2004ko ekitaldietan (Erakundea)k osorik aplikatu zuela kenkaria lurralde erkidean ordaindutako kuotetan, eta, aldiz, ez zuela kontzeptu horren gaineko ezein partidarik murriztu Arabako eta Bizkaiko foru aldundietan eta Nafarroan aitortu eta ordaindutakoetan. Hori ikusirik, aktuarioak uste du foru administrazioek Estatuko Ogasunari diru kopuru batzuk zorduntzen dizkiotela, eta honela erabakitzen ditu horiei dagozkien zenbatekoak: salbuespena aplikatuz egindako kenkarien guztizko baturari lurralde bakoitzeko zerga gordailuetan izandako irteeren ehunekoa aplikatzen die, eta ehuneko hori zehazteko, guztira ZBLaren 1.2.2 epigrafean sailkatutako 95 oktanoko berunik gabeko gasolinaren zerga duten zenbat irteera izan diren hartzen du kontuan. Kalkulu horietan oinarritzen diren datuak aktei erantsitako tauletan bildu dira, eta, Ikuskaritzak horietatik ondorio atera duenez, Arabako Foru Ogasunak 780.489,52 euro zor dizkio Estatukoari 2003ko ekitaldiari dagozkion kontuetatik, eta 797.746,96 euro 2004ko ekitaldiari dagozkionetatik.

Aktetan onartzen da Zergadun Handien Ordezkaritza Nagusiko Zerbitzu Juridikoak txosten batean proposatzen duen egitateen sailkapena. Horren arabera, (Erakundea)k akats bat egin zuen inplikatutako administrazioei egoztekoa zaien emaitzaren aitorpenean, baina horrek ez du eragozten Estatuko Administrazioari egindako ordainketak ondorioak izatea eta hura zerga zorretik libratzea. Ondorioz, honela kalifikatzen du akta: “Zerga zorrik ez dela aurkitu eta subjektu pasiboaren zerga egoera erregularizatu dela adierazteko akta”. Akta mota hori orduan indarrean zegoen apirilaren 25eko 939/1086 Errege Dekretuaren bidez onartutako Zergak Ikuskatzeko Araudi Orokorrak jasotzen du, 53. artikuluan.

2.- Gatazkaren aurkezpen idazkian azaltzen diren aurrekarien laburpenarekin jarraituz, Ikuskaritzak aktak egin ondoren modu honetan jardun zen:

- 2007ko apirilaren 30ean, AEATek Euskal Autonomia Erkidegoan duen Ordezkaritza Bereziak bi eskaera bidali zizkion Arabako Foru Aldundiari, aurreko aurrekarian adierazitako zenbatekoak itzul ziezazkiola eskatzeko. Eskaera horietan, hauxe adierazi zuen: “Bi administrazioek eskudun ez den administrazioan izaten diren sarreren inguruan izenpetutako akordioetako 5.2.1 idatz zatiari jarraiki proposatu dugu prozedura hastea, uste baitugu Estatuko Administrazio hau dela sarrera horren hartzekoduna”.

- 2007ko irailaren 28an, AEATek idazki bat igorri zion Arabako Foru Aldundiari (aurkezpen idazkiari erantsitako 5. dokumentua), eta hor alegatzen du Arabako Foru Aldundiak ez zegokion diru sarrera bat izan zuela, salbuespena oker egoztearen ondorioz. Gero, honako hau gaineratzen du: “Kontrakoa adierazteak esan nahiko luke onartzen dela Itunaren eta zerga bereziei buruzko araudiaren arteko lotuneak oker aplikatu direla, eta salbuespena edozein lurraldetan —erkidean edo foru lurraldeetan—— libreki aplikatzen utziko litzaioke enpresari; hori hala egitera, ordea, ez litzateke beteko Itunaren eta adierazitako zergaren arteko lotuneei buruzko araudia, eta zergabilketan murrizketak izango lituzke eragindako administrazioak”.

Azkenik, Arabako Foru Aldundiari ohartarazten dio AEATekin eztabaidan jarraitzen badu Arbitraje Batzordean aurkeztuko duela auzia, “2003ko eta 2004ko ekitaldietan (Erakundea)k ETBE eraldaketa prozesuan berunik gabeko gasolinei bioetanola eransteagatik Hidrokarburoen gaineko Zerga Bereziaren salbuespena aplikatzean egindako banaketa dela-eta” sortutakoa.

3.- Aurkezpen idazkiak honako hau dio abenduaren 28ko 1760/2007 Errege Dekretuaren bidez onartutako Ekonomia Ituneko Arbitraje Batzordearen Araudiak (EIABA) [1. idatz zatiko] 13. artikuluan ezartzen duen hilabeteko epea igaro dela eta: “Ulertu behar da... Administrazio horrek eskudun dela berresten duela”. Ondorioz, dio, EIABAk aipatutako artikulu horretan [2. idatz zatian]

xedatzen duen hilabeteko epearen barruan aurkeztu du idazki hori.

Aurkezpen idazkian, egoki iritzitako zuzenbideko oinarriak azaldu eta gero, honako hau eskatzen dio Arbitraje Batzordeari, gaiaren funtsaren inguruan: “Ebatz dezala berau baiestea, eta babes dezala eta, ondorioz, jo dezala bidezkotzat Arabako Foru Aldundiak ordaintzea 2003ko eta 2004ko ekitaldietako funtsak itzultzeko eskatu dizkion zenbatekoak, 780.489,52 euro eta 797.746,96 euro hurrenez hurren. Kontuan izan behar da, hala ere, zuzendu egin dela bi zenbateko horietan lehena, AEATek 2008ko urriaren 28ko idazkian adierazi bezala. Horri buruz aurrekari hauetako 9. idatz zatian jardungo dugu.

4.- 2008ko maiatzaren 12an egindako bilkuran, Arbitraje Batzordeak auzia izapidetzeko onartzea erabaki zuen, eta Arabako Foru Aldundiari planteamendu horren berri ematea; horrez gain, dei ere egin zion, alegazioak aurkeztu eta frogak proposa zitzan.

5.- Arabako Foru Aldundiak Ogasun zuzendariaren idazki baten bidez aurkeztu zituen alegazioak. 2008ko ekainaren 20koa zen idazki hori, eta egun berean sartu zen Arbitraje Batzorde honetan.

Alegazio nagusia da —horren gaineko arrazoibideak hartzen du idazkiaren zatirik handiena— Arbitraje Batzordea ez dela auziaren berri izateko eskuduna. Ondorioz, bere eskaeran dio “eskumenik gabekotzat jotzen duela sortutako auziaren gainean ebazteko, eta eskatzen dio ez dadila sar horretan, auzia Ekonomia Itunean xedatutako organo eta prozeduren bidez bidera dadin”. Modu subsidiarioan, Estatuaren uzia ezesteko eskatzen dio, eta galdatzen dio har ditzala kontuan *petitum*-ean bertan jarraian azaltzen dituen argudioak.

6.- EIABAren 15.1. artikuluan xedatutakoa betez (Erakundea)ri, interesduna den aldetik, auziaren planteamenduaren berri eman ostean, prozeduran agertzea eskatu zuen hark, 2008ko urtarrilaren 24ko idazkiaren bidez. Idazki hori 2008ko apirilaren 4an erregistratu zen Arbitraje Batzorde honetan, eta, horri jarraiki, agertutzat jo zen (Erakundea), auzia izapidetzeko onartu eta gero.

Esp.	Ebazpena		Eragindako Administrazioak		Kontzeptua
10/2008	R7/2009	2009/04/03	Estatuko Administrazioa	Arabako Foru Aldundia	Hidrokarburoen gaineko zerga. Bio-erregaiei dagokien gastu fiskala

7.- Alegazioetarako espedientea agerian jarri ostean, (Erakundea)k alegazioak aurkeztu zituen 2008ko urriaren 21eko idazkiaren bidez ─urriaren 28an sartu zen sarrera erregistroan─, eta AEATek 2008ko urriaren 28ko idazkiaren bidez ─urriaren 29an sartu zen sarrera erregistroan─.

1. 8.- (Erakundea)k honako hau adierazi zuen 2008ko urriaren 21eko idazkian: "Administrazioen arteko eztabaida zein moldetakoa den egiaztatu eta gero, hau da, eskumen kontua dela guztiz eta inola ere ez duela ekarriko [(Erakundea)ren] egoerari eragingo dion ondorio juridiko edo ekonomikorik, [(Erakundea)k] egoki jotzen du adieraztea bat egiten duela eztabaidaren baldintzekin, eta soil-soilik berresten du prozeduratik ezin etor daitekeela ezein eragin edo ondoriorik bere interesen alde edo kaltetan, bere zerga egoera, hemen eztabaidagai dugun horixe, jadanik erregularizatu denez, eta ez dagokiola auzian parte hartzea, ez eta prozeduran sartuta dauden administrazioetako bakoitzak azaldutako iritziaren alde edo kontra dagoen adieraztea ere.

9.- AEATek, 2008ko urriaren 28ko bere alegazio idazkian, lehenik eta behin adierazten du 2008ko apirilaren 3an Zergadun Handien Ordezkaritza Nagusiak ebazpen bat eman zuela (Erakundea)ren 2003ko ekitaldiaren gainean 2007ko martxoaren 28an egindako aktari buruz, eta horren bidez akta horretako akatsak zuzendu zituela, alegia, Arabako Foru Aldundiari erreklamatu beharrekoa 779.496,87 € zirela, eta ez 780.489,52 €. Antzeko ebazpena eman zuen 2004ko ekitaldiari zegokion aktaren inguruan ere, baina hor ez zuen aldatu erreklamatutako zenbatekoa.

Gainera, AEATek hainbat gogoeta egiten ditu Arabako Foru Aldundiaren alegazioen gainean, eta Arbitraje Batzordeari eskaera berbera eginez amaitzen du idazkia, soilik 2003ko ekitaldirako erreklamatutako zenbatekoa zuzenduta.

II. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Auzi hau garaiz eta forman aurkeztu da. Aurkezpenaren egokitasuna dela eta,

aipatzekoa da idazkia, nahiz eta 2007ko azaroaren 27koa izan eta, beraz, EIABAren 13.2. artikuluan xedatzen den hilabeteko epearen barruan sartu, ez zela Arbitraje Batzorde honen sarrera erregistroan sartu 2008ko apirilaren 4ra arte. Alabaina, bi data horietan lehenengoan ez zegoen oraindik indarrean Batzordearen Araudia, eta Batzordea ere ez zegoen benetan eratua, hain justu ere 2008ko apirilaren 4an gertatu baitzen hori. Horrenbestez, Arbitraje Batzordeak, irizpide gisa, egun hori hartu du adierazitako arau horretan ezartzen den epea zenbatzen hasteko lehen egun gisa, eta epe hori argiro hartu da kontuan kasu honetan.

a) Arbitraje Batzordearen eskumena

2.- Auzi honetan azaldutako kontuen analisiari helduz, ezer baino lehen beharrezkoa da Arabako Foru Aldundiaren alegazioa aztertzea, hau da, Arbitraje Batzordeak ez duela eskumenik auzi horren berri izateko. Foru Aldundiaren iritziz, alegazioaren oinarria da gatazka horrek ez duela lekurik EIABAren 3. artikuluan zerrendatutako eskumen kasuetako bakar batean ere. Araudi horretan, funtsean, hitz berberekin (ezin liteke bestela izan) adierazten dira Ekonomia Itunak 66.Bat artikuluan organo horri ematen dizkion funtzioak, baina beste eginkizun bat ere ematen dio 64 b) artikuluan: Araugintza Koordinatu eta Ebaluatzeko Batzordean sortzen diren desadostasunen gainean ebaztekoa.

Hona hemen zer dioen arau horrek:

3. artikulua. *Arbitraje Batzordearen eskumenak*

Hona hemen Arbitraje Batzordearen eskumenak:

a) Estatuko Administrazioaren eta foru aldundien artean edo haien eta beste autonomia erkidegoetako administrazioen artean sortzen diren auziak ebaztea, bai tributu itunduen lotura puntuen aplikazioari dagokionez, bai administrazio bakoitzari zenbateko zatia dagokion zehazteari dagokionez, Sozietateen gaineko Zerga edota Balio Erantsiaren gaineko Zergak administrazio bati baino gehiagori

ordaindu behar zaionean.

.b) Banako zerga harremanetako arazo zehatzetan Ekonomia Ituna interpretatzeko eta aplikatzeko orduan Estatuaren eta Euskal Autonomia Erkidegoaren artean sor litezkeen auziak ebaztea.

Bereziki, Ekonomia Itunean bildutako lotura puntuen aplikazioari buruzko kontsultek eraginda, Araugintza Koordinatu eta Ebaluatzeko Batzordearen aldetik akordio ezagatik ebazteke geratzen diren eztabaidak ebaztea, baldin eta eztabaida horiek ebaztea nagusiki batzorde horri badagokio.c) Zergadunen helbidea dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea

Arabako Foru Aldundiaren iritziz, gatazka honetako eztabaidak, bistan denez, ez du lekurik c) letran zehaztutako eskumenetik aparte, ez eta a) eta b) letretan zehaztutakoetatik aparte ere.

a) letrari dagokionez, Foru Aldundiaren iritziz auzi hau ez delako aurkeztu “lotunea nola aplikatu behar den” argitzeko; eta arrazoi ageriko batengatik ez da horregatik aurkeztu, “ezin ager daitekeelako lotunea aplikatzeko moduaren kontra, baldin eta kontra egin ahal izateko funtsezko elementu bat falta bada: kontra egingo zaion lotunea bera”. Eztabaidari bide emateko lotunea izateko, beharrezkoa litzateke, foru erakundeak adierazten duenez, “eragindako administrazioak, aurrez, bioerregaien salbuespena aplikatzeko moduaren inguruko lotune batean adostea”. Hau da, Aldundiaren iritziz, falta den lotune horrek berariaz zehaztu beharko luke nola banatu adierazitako salbuespena Arabako Lurralde Historikoaren eta Estatuaren artean.

b) letrak ere ez du lekurik gatazka honetan, “batez ere aurreko idatz zatian a) letrari buruz emandako arrazoi berberengatik: Zalantzan ez dago Ituna nola interpretatu eta aplikatu den, baizik eta bete ote daitekeen, administrazioak ados jarri ondoren, gatazka honetan eskumen banaketari buruzko arauen inguruan sumatu den hutsunea.

Esp.	Ebazpena		Eragindako Administrazioak		Kontzeptua
10/2008	R7/2009	2009/04/03	Estatuko Administrazioa	Arabako Foru Aldundia	Hidrokarburoen gaineko zerga. Bio-erregaiei dagokien gastu fiskala

Oinarrizko argudioa (lotunerik ez dagoela) indartzeko, Arabako Aldundiak bi gogoeta egiten ditu gehigarri gisa:

1) Estatuko Administrazioak berak aitortu dio (Erakundea)ri, zergadun horri igorritako jakinarazpen batean, ez dagoela banaketa irizpiderik eta beharrezkoa dela lotune batean adostea. Hala ondorioztatzen da AEATeko Aduanen eta Zerga Berezien Departamentuko zuzendariak 2003ko urtarrilaren 30ean (Erakundea)ri bidalitako jakinarazpenetik. Hain zuzen ere, adierazten dio aplika ditzala kenkariak bioerregaiei dagozkien salbuespenen kuotan Estatuko Zerga Administrazioan aurkeztu beharreko aitorpen-likidazioetan, “Euskal Autonomia Erkidegoko eta estatuko zerga administrazioek salbuespena aplikatzeko prozedurari buruzko akordioa laster sinatuko dutenez”. Arabako Foru Aldundiaren ustez, “hainbat arrazoi tartean direla ─garrantzirik gabeak hemen laburtutako auziaren ondorioetarako─ akordioaren printzipio batzuk formalizatzeko saioek, zeinak bururatzearen inguruan bai baitziren aldi baterako asmoak, 2007ko uztailera arte ez aurrera egin izana ezin alega daiteke AEATeko ikuskaritza zerbitzuak (Erakundea)ri dagokionez ematen dituzten argudioak juridikoki babesteko tresna gisa”.

2) Foru Aldundiaren iritziz, Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoari buruzko 2007ko uztailaren 30eko akordioen artean bioerregaietarako zerga onurak aplikatzeari buruzkoa (hamabosgarrena, akordioetako XIII. Eranskinean garatutakoa) sartu izanak argi frogatzen du ordura arte ez zegoela irizpiderik onura horiek administrazioen artean banatzeko. Foru erakundearen ustez, “aurkeztutako auziaren gainean ebazteko ez da garrantzizkoa azkenean Hidrokarburoen gaineko Zerga ordainarazteko administrazio eskudunen artean izenpetutako akordioan AEATek aurreko egitate batzuetarako ─hau da, 2003ko eta 2004ko ekitaldietarako─ aplikatu asmo duen irizpide berbera hartu izana”.

Azkenik, Arbitraje Batzordeak eskumenik ez duela azaltzeko egiten duen arrazoibidea amaitzeko, Arabako Foru Aldundiak dio lotunerik ezean Ituna egokitu behar zela gatazka honen gainean ebazteko, bi administrazioen arteko

adostasunez, Ituneko bigarren xedapen gehigarrian xedatzen denari jarraiki. Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoa da horretarako organo eskuduna, eta harexengana jo behar zen. Itunak 62. artikuluan ematen dizkion eskumenak baliatuz ebatzi ahalko zuen hark eztabaidari buruz, bereziki a) ("Ekonomia Itunaren aldaketak erabakitzea") eta b) ("Zerga eta finantza gaiei buruz une bakoitzean hartu beharreko erabakiak hartzea, itun honetan ezarritakoa behar bezala aplikatu eta garatu dadin") letretan ematen dizkion eskumenak baliatuz. Hain zuzen ere, dio Arabako Foru Aldundiak, "ez daukagu zalantzarik egoera horretan zegoela (Ituna garatu beharrean ustez arautu gabe zegoen kasu bati estaldura juridikoa emateko) bioerregaien salbuespenaren aplikazio buruzko kasua...".

3.- Zuzenbideko aurreko oinarrian azaldu dugun Arabako Foru Aldundiaren planteamenduarekin bat, Arbitraje Batzorde hau auziaren berri izateko eskudun izango da, baldin eta auzi hori Itunean jadanik ezarrita dagoen lotune baten aplikazioari buruzkoa bada, edo, bestela, halako lotunerik ez bazegoen eztabaida sorrarazi zuten gertaerak jazo zirenean, Aldundiak dioen bezala.

AEATek auzi honi buruz Arabako Foru Aldundiak duen iritziaren kontrakoa agertu zuen 2008ko urriaren 28ko bere alegazio idazkian: haren ustez, (Erakundea)ri egindako ikuskatze aktetan hartutako irizpidea "ez da beste lotune bat: hala balitz, Ekonomia Itunaren Legea aldatu beharko litzateke; hori baino gehiago, ordea, Itunean jasotzen den modulazio bat da (ILaren 33. artikulua)".

Ezin etor gaitezke bat Arabako Foru Aldundiak horri buruz duen tesiarekin, funtsezko arrazoi batengatik: hain zuzen ere, AEATek dioen bezala, gatazka konpontzeko aplikatu behar zen lotune hori bazegoelako eztabaida sorrarazi zuten gertaerak jazo zirenean. Hauxe besterik ez da lotune hori: maiatzaren 23ko 12/2002 Legearen bidez onartutako Ekonomia Itunak 33.Bi artikuluko lehenengo paragrafoan Fabrikazio Zerga Berezietarako xedatutakoa. Hona hemen zer dioen: "Fabrikazio Zerga Bereziak foru aldundiek eskatuko dituzte, zerga horien sortzapena Euskadin baldin bada". Horixe da, beraz, eztabaidan

aplikatzekoa den araua, eta hori aipatuta betetzat jotzen dugu EIABAren 16.5. artikuluko b) letran xedatzen dena.

Hala ulertzeko, nahikoa da kontuan hartzea ezinbestean lotu behar zaizkiola irizpide edo lotune berberari hala salbuespenen aplikazioa nola bere zehaztapenetan salbuespen horiek kontuan hartu behar dituen zerga. Hain zuzen ere, zerga salbuespenak edo arinketak ez dira eragiten dioten zerga gai horretaz aparteko zerbait, arau multzo bereko piezak baizik, eta horiek aplikatzearen ondorioz ateratzen da zerga kuota. AEATek auziari buruzko bere aurkezpen idazkian dioen bezala (3. FD, III), “salbuespena lotuta dago zerga gaia gauzatzeari”. Kontrako iritziak gauza absurdo bat pentsaraziko liguke, hau da, beharrezkoa dela Itunak lotune espezifiko bat izatea zerga itundu bakoitzaren salbuespenetarako, gutxienez teknikoki kuota osoaren partida kengarri gisa jarduten duten horietarako.

Tesi hori ezin eutsizkoa dela frogatzeko, aski da ikustea Ekonomia Itunak ez duela lotune espezifikorik ezartzen ezein zerga itundutarako, tesi hori zuzena balitz espero izatekoa zatekeen bezala. 4.- Arrazoibidearen puntu honetan, beharrezkoa da gatazka honen xedea ahalik eta zehaztasun handienarekin finkatzea, lehenik eta behin, Arbitraje Batzorde hau eskudun den edo ez erabakitzeko. Hasteko eta behin, baztertu behar dugu xedearen funtsa AEATek Arabako Foru Aldundiari diru kopuru bat erreklamatu izana denik. Hala balitz, Batzorde hau, argi eta garbi, ez litzateke eskudun izango.

Ondorio berbera aterako genuke baldin eta eztabaidaren xedea (Erakundea)k Estatuko Ogasunari egindako ordainketa baliozkoa den edo ez eta, ondorioz, horrek Hidrokarburoen gaineko Zergaren zorretik libratzen ote duen edo ez argitzea balitz; hain zuzen ere, horri buruzkoa da gatazkaren aurkezpen idazkia, eta gogoeta luze eta zabalak dakartza Zergadun Handien Ordezkaritza Nagusiko Zerbitzu Juridikoak 2007ko otsailaren 28an egindako txostenari buruz. Azalduta dagoen moduan, eztabaidak ez dauka zerikusirik (Erakundea)k egindako ordainketarekin eta horren ondorioekin, eta, beraz, ezta Zergei buruzko Lege

Esp.	Ebazpena		Eragindako Administrazioak		Kontzeptua
10/2008	R7/2009	2009/04/03	Estatuko Administrazioa	Arabako Foru Aldundia	Hidrokarburoen gaineko zerga. Bio-erregaiei dagokien gastu fiskala

Orokorrak 62.8. artikuluan xedatzen duen egoerarekin ere (Administrazio batek zerga bat erreklamatzea, eragiketa horrengatik beragatik beste administrazio bati ordaindu zaionean zerga horren edo horrekin bateragarria den beste baten zorra), zeinari buruz ari baita adierazitako txostena.

Egia da eztabaida sortu duen egoera hori beste modu batera trata zezaketela bi administrazio interesdunek. Esate baterako, AEATek zehaztugabetzat jo zezakeen (Erakundea)k aurkeztutako Hidrokarburoen gaineko Zergaren autolikidazioa, eta, zergadunaren zerga egoera zuzendu ondoren, erreklama ziezaiokeen ordaindu ez zuen parte hori ordaintzeko. Hori aipatzen du AEATek berak gatazkaren aurkezpen idazkian (3. aurrekaria), honelaxe baitio zerga zorrik ez dela aurkitu eta subjektu pasiboaren zerga egoera erregularizatu dela adierazteko aktak egin direla eta: “Bistan denez, beste aukera adierazitako diferentziak likidatzea zen, eta subjektu pasiboak foru aldundi bakoitzari zegokiona erreklamatzea”.Arabako Foru Aldundiak gauza bera egin zezakeen (Erakundea)k bioerregaien salbuespenari zegokion kenkaririk gabe aurkeztu zizkion aitorpenekin. Hala eta guztiz ere, AEATek ez zuen jarraitu jarduteko ildo horrekin; aitzitik, zergadunak egindako aitorpena eta sarrera ontzat emanda, Arabako Foru Aldundiarekiko finantza harremanen esparruan kokatu zuen kontua, eta, esparru horretan, ezinbestean, Ekonomia Itunaren barruan sartzen da eztabaida. Horixe defendatzen du, hain justu ere, (Erakundea)k aurrekarien 8. idatz zatian aipatutako alegazio idazkian.

Eztabaida salbuespenen finantza kostuaren banaketari buruzko auzi gisa aurkeztuta, dudarik ez da bete-betean sartzen dela Arbitraje Batzorde honek dituen eskumenen esparruan, Ekonomia Itunak 66.Bat artikuluan zehazten duenaren arabera, nahiz iritzi “zerga itunduen lotura puntuen aplikazioa” (a letra) dela eztabaidagaia, nahiz iritzi administrazio interesdunen arteko gatazka bat dela, “banako zerga harremanetako arazo zehatzetan Ekonomia Ituna interpretatzeko eta aplikatzeko orduan Estatuaren eta Euskal Autonomia Erkidegoaren artean” (b letra) sortutako auziaren ondorio.

Aurreko gogoeta horien ondorio gisa, gure iritziz, Arbitraje Batzordeak badu gatazka honen berri izateko eskumena.

b) Auziaren funtsa

5.- Auzi honen funtsa bitan banantzen da: Kontuan hartuta Ekonomia Itunak 33.Bi artikuluko lehenengo paragrafoan Fabrikazio Zerga Berezietarako ─horien barruan sartzen da Hidrokarburoen gaineko Zerga─ ezartzen duen lotunea, hau da, zerga sortu den lekua,

1) Erabakitzea lotune hori zuzen interpretatuz gero ezinbestekoa ote zen 2003ko eta 2004ko ekitaldietan bioerregaien salbuespena aplikatzearen ondoriozko finantza kostua Estatuko Administrazioaren eta Arabako Foru Aldundiaren artean banatzea.

2) Erabakitzea egokia ote den banaketa irizpidea zerga sortu den zerga gordailuan 95 oktanoko berunik gabeko gasolinaren zergarekin izan diren irteeren araberakoa izatea.

6.- Ez dirudi zalantzarako bide ematen duenik baiezkoa behar duela izan aurreko galderetako lehenaren erantzunak. Kontrakoa ez litzateke soilik Estatuaren eta lurralde historikoen arteko finantza baliabideak modu bidezkoan banatzearen aurkakoa, hau da, Ituna sorrarazi duen asmo horren aurkakoa, baizik baita haren letraren aurkakoa ere.

Hain zuzen ere, Itunaren 33.Bat artikuluaren arabera, “zerga bereziak itundutako zergak dira, eta Estatuak une orotan ezarritako arau substantibo eta formal berberei jarraituko diete, zenbait salbuespenekin”. Bada, lurralde historikoetako ogasunek ez balute onartuko bioerregaien salbuespena aplikatzearen ondoriozko kenkaririk, estatukoaz bestelako araudi bat aplikatzen ariko lirateke. Hori kontuan hartuta, ez gatoz bat Arabako Foru Aldundiak 2008ko ekainaren 30eko bere alegazio idazkian egiten duen baieztapen honekin: “Gure ustez, (Erakundea) enpresak zalantzan jarritako 2003ko eta 2004ko ekitaldietako salbuespenari dagokionez, arlo hori arautzen duen araudiaren

esparrua urratu gabe jardun zuen...".

Arrazoi eman behar zaio, beraz, AEATi 2008ko urriaren 28ko bere alegazio idazkian egiten duen baieztapen honi dagokionez: “Zalantzarik ez da ILaren guztiz kontrakoa dela zerga itunduak soilik administrazioetako bati egoztea [salbuespena]”.

7.- Arabako Foru Aldundiak uste du ezinezkoa dela banaketa aurrera eramatea, administrazioen artean salbuespenaren kostua banatzeko berariazko irizpiderik ez dagoenez. Horri dagokionez, honako hau alegatzen du: “Bioerregaia, araubide etengarria amaitu aurretik, berunik gabeko gasolinarekin nahasten da, eta bioerregai izateari uzten dio; beraz, ezin zehaztu daiteke zenbat bioerregai dagoen (Erakundearen) establezimendu bakoitzetik kontsumitzeko irteten den erregaiaren bolumenean, establezimendua lurralde erkidean egon edo foru lurraldean egon”.

Arabako Foru Aldundiaren ustez, Itunaren Batzorde Mistoak 2007ko uztailaren 30ean salbuespenaren aplikazioari buruz erabaki bat hartu izanak argi frogatzen du beharrezkoa dela zergak banatzeko edo lotune bat ezartzeko berariazko arau bat izatea. Aldundiak dio erabaki horretan ezarritako irizpidea izan daitezkeenetako bat besterik ez dela. Haren iritziz, ez da garrantzizkoa erabaki horretan hartutako irizpidea AEATek eztabaida sortzen duten kasuetan aplikatzen duen berbera izatea.

Egia esan, argudio horrek ez du nabarmentzen lotunerik ez dagoela besterik, eta hori baztertu dugu jada Arbitraje Batzordeak gatazka honen berri izateko eskumenik ez duela erakusteko froga gisa. Horri dagokionez, gogoratu behar da hala Ituna sorrarazi duten printzipioak nola 33.Bi artikuluan agertzen den zerga ahalmena banatzeko arauak galarazi egiten dutela salbuespenarekin bildutako zergen kostua soil-soilik Estatuko Administrazioari egoztea. Ondorioz, salbuespenaren kostua administrazioen artean banatzea Itunaren oinarrizko eskakizuna dela onartzen bada, baieztatu behar da hori betetzea ezin egon daitekeela berariazko banaketa arau bat izatearen mende, betiere hori aurrera

eramateko irizpide arrazoizkoago bat erabil badaiteke.

Funtsean, horixe argudiatzen du AEATek bere alegazioetan hau adierazten duenean: "Zerga bat itundu gisa eratzeak zerga horren osagai guztiei eragiten die, are hobariei, salbuespenei, kenkariei eta zerga horren gainerako osagaiei ere, ILak berak ezartzen dituen modulazioekin eta, halakorik bada, salbuespenekin, eta halako salbuespenik ez du jasotzen ILaren 33. artikuluak kasu honetarako". Eta aurrerago dio establezimendu bakoitzetik kontsumitzeko irteten den nahasketan zenbat bioerregai dagoen zehaztea ezinezkoa denez ─hala aitortzen du AEATek─ eta horrek, aldi berean, ezinezko egiten duenez Hidrokarburoen gaineko Zerga non sortzen den erabakitzea, horrexegatik dela beharrezkoa inplikatutako administrazio guztiek bidezko irizpide bat ezartzea (dauden zailtasun tekniko eta fisikoak kontuan hartuta), zerga itunduaren izaera errespetatuko duena eta zergadunei segurtasun juridikoa emango diena

Halaber, AEATek bere alegazio idazkian dio 2001. urtetik hainbatetan izan direla saioak eragindako foru ogasunetara gerturatu eta irizpide batean adosteko, baina AEATek behin baino gehiagotan proposatu arren urteak behar izan direla akordioa lortzeko, eta "horrek ondorio ekarri du eragindako foru ogasunek zerga gehiago biltzea, bidegabeki eta ILaren kontra aberastea, ILak zergak ordainarazteko eskumenak nola banatzen dituen kontuan hartuta".

8.- AEATek gatazkaren aurkezpen idazkian argudiatzen duenez, Batzorde Mistoak 2007ko uztailaren 30ean emandako akordioa aplikagarri zaie 2003ko eta 2004ko ekitaldiei, ekitaldi horietan indarrean zegoen "Ekonomia Ituna eta zerga bereziei buruzko araudia interpretatzen baititu". Interpretazio hori nabarmentzen du 2008ko urriaren 28ko alegazio idazkian ere. Arabako Foru Aldundiak, bestalde, uste du akordio hori arau berritzailea dela, bere tesiarekin bat eginez, hau da, ez dagoela salbuespenerako lotunerik, halakorik ezartzen ez den bitartean, eta lotune horixe ezarri asmo dela akordio horren bidez.

Jakina da interpretazio arauen kategoria lausoa dela, eta ikusten da horren kontra arau horiek ezinbestean dutela berrikuntza elementu bat ordenamendu

juridikoan, bestela azalekoak izango bailirateke. Arau bat berariaz interpretaziozkotzat jotzeak esan nahi du atzera eraginarekin aplikatzeko egina dela, ustez interpretatu den araua indarrean sartu zen egunetik aurrerako eraginarekin, hain zuzen. Hori ez da, ordea, Itunaren Batzorde Mistoak hizpide dugun arlo honen gainean hartutako erabakiaren kasua.

Dena dela, auzi honen gainean ebazteko ez da ezinbestean erabaki behar erabakia interpretatzekoa den edo ez. Beraz, soil-soilik adieraziko dugu horrek leku izan dezakeela interpretazio araudiaren kontzeptu zabal batean, eta, edonola ere, zalantzarik gabea dela Ekonomia Itunaren 33. artikuluaren aplikazioa erraztea dela horren xedea, eta, ondorioz, arau horren mende duela bere eginkizuna.

Gaineratu behar da, Foru Aldundiak azaldu asmo duen bezala, erabaki horrek lotune berriren bat ekarriko balu ezin ezarriko lukeela Batzorde Mistoak, baizik eta ezinbestean onartu beharko litzatekeela, Ituna aldatzeko Legearen bidez.

9.- Atzerago adierazi dugun bezala (zuzenbideko 2. oinarria), Arabako Foru Aldundiak argudiatzen du Estatuko Administrazioak berak aitortu duela, AEATeko Aduanen eta Zerga Berezien Departamentuko zuzendariak (Erakundea)ri 2003ko urtarrilaren 20an igorritako jakinarazpenaren bidez, ez dagoela banaketa irizpiderik eta beharrezkoa dela lotune batean adostea, eta sozietate horri adierazi ziola aplika zitzala kenkariak bioerregaiei zegozkien salbuespenen kuotan Estatuko Zerga Administrazioan aurkeztu beharreko aitorpen-likidazioetan. Alabaina, jakinarazpen horrek batez ere zergadunaren eta AEATen arteko harremanean izan zituen ondorioak (batez ere berau aske uztea zerga arauak hausteagatiko erantzukizun orotik), eta hark lotunerik ez izateari buruz adierazitakoak ez ditu indargabetzen zuzenbideko aurreko oinarrietan atera ditugun ondorioak.

10. Bestalde, atzerago adierazi dugu (zuzenbideko 4. oinarria) auzi hau ez dela sortu AEATek Arabako Foru Aldundiari diru kopuru bat erreklamatu diola eta; izan ere, hala balitz, argi legoke Arbitraje Batzorde honek ez lukeela eskumenik

haren berri izateko. Lehen begiratuan, badirudi, hain zuzen ere, asmo horixe duela AEATek; izan ere, Batzordeari eskatu dio jo dezala "bidezkotzat Arabako Foru Aldundiak ordaintzea funtsak itzultzeko eskatu dizkion zenbatekoak". Alabaina, beharrezkoa da AEATek arbitraje organo honetan aurkeztutako alegazioen zentzua kontuan hartuta interpretatzea eskaera hori, agian ez baita oso modu teknikoan adierazi, eta ulertzea Arbitraje Batzorde honi hauxe eskatu diola ─eta sartzen da bere eskumenen barruan─: adieraz dezala administrazio interesdunen artean banatu behar dela bioerregaiaren salbuespenarekin bildutako zergen kostua, baldin eta lotunerik izango bada Ekonomia Itunaren 33. artikuluan ezarritako Fabrikazio Zerga Berezietarako, horien artean Hidrokarburoen gaineko Zergarako, eta horretarako banaketa irizpide egokia izan litekeela kontuan hartzea bioerregaia duen berunik gabeko zenbat gasolina atera den lurralde bakoitzean dauden zerga gordailuetatik. Ebazpen hau betetzean aurkeztu ahalko dira dagozkion zenbatekoak itzultzeko uziak.

Horren arabera, Arbitraje Batzordeak hau

ERABAKI DU

Ondoko hau adieraztea:

1) Ekonomia Ituneko 33.Bi artikuluan ezarritako Fabrikazio Zerga Bereziei buruzko lotunea kontuan hartuta, honako hau exijitu behar dela: Estatuko Administrazioaren eta Arabako Foru Aldundiaren artean bana dadila abenduaren 28ko Zerga Berezien gaineko 38/1992 Legeak 51.3. a) artikuluan xedatzen duen bioerregaien salbuespenarekin bildutako zergaren kostua.

2) Itunaren araberakoa dela zergak sortzen diren lurralde bakoitzeko zerga gordailuetatik Zerga Bereziei buruzko Legeak 50. artikuluko 1.2.2 epigrafean sailkatutako 95 oktanoko berunik gabeko gasolinaren zergarekin ateratako bolumenaren arabera banatzeko irizpidea.

Esp.	*Ebazpena*		*Eragindako Administrazioak*		*Kontzeptua*
10/2008	*R7/2009*	*2009/04/03*	*Estatuko Administrazioa*	*Arabako Foru Aldundia*	*Hidrokarburoen gaineko zerga. Bio-erregaiei dagokien gastu fiskala*

Ebazpen hau betez, AEATek bidezko diren itzulketa uziak aurkeztu ahalko ditu.